

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про третейські суди» (щодо приведення норм Закону до вимог міжнародних правил арбітражу та чинного законодавства, підвищення прозорості діяльності третейських судів та розширення їх використання юридичними та фізичними особами)»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Окремі норми чинного Закону України «Про третейські суди» (далі – Закон) щодо підвідомчості справ третейському суду (ст.6) є перепорою у реалізації конституційного права юридичних та фізичних осіб на обрання для свого захисту державного або третейського суду відповідно до Рішення Конституційного Суду України від 10.01.2008 року №1-рп/2008 та суперечать Директиві Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2013/11/EU від 21.05.2013 року «Про альтернативне вирішення спорів зі споживачами», що стримує розвиток третейського розгляду спорів.

Норми чинного Закону щодо місця розгляду спорів (ст.30), оскарження рішень третейського суду (ст.51), видачі державними судами виконавчих документів на рішення третейських судів (ст.56) не повно відповідають міжнародним правилам арбітражу, встановлюють негативніші наслідки третейського розгляду спорів, ніж у державному суді, що також стримує розвиток третейського розгляду спорів.

Основна інформація про третейські суди – Положення, Регламент списки суддів, місцезнаходження, контакти зараз відсутня у загальному доступі відносно більшості зареєстрованих третейських судів, що є перепорою в обранні конкретного третейського суду та суддів для розгляду спору, що стримує розвиток третейського розгляду спорів.

Норми чинного Закону щодо органів третейського самоврядування (ст.ст. 58, 59) є застарілими, суперечать чинному законодавству, не

дозволяють зареєструвати постійно діючі органи третейського самоврядування, які вказані у чинному Законі.

2. Цілі та завдання законопроекту

Законопроект розроблено з метою:

- приведення норм Закону України «Про третейські суди» до вимог міжнародних правил арбітражу, які наведені у п.3.2 Рішення Конституційного суду України від 10.01.2008 року №1-рп/2008 а саме: Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж від 21 квітня 1961 року, Типового закону та Арбітражного регламенту Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) від 15 червня 1976 року), Директив та Рекомендаціях ЄС щодо альтернативного розгляду спорів (див зміни до ст.ст. 6, 30, 51, 56).

- підвищення прозорості діяльності третейських судів, надання юридичним та фізичним особам можливості отримати основу інформацію про третейські суди у відкритому доступі в Інтернеті для можливості обрання для розгляду спору конкретного третейського суду та суддів з усіх зареєстрованих третейських судів (див. зміни до ст.ст. 8, 9).

- сприяння у роботі організацій, що об'єднують третейських суддів, які створені за чинним законодавством (див. зміни до ст.ст. 58, 59).

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін до статей 2, 6, 8, 9, 30, 51, 56, 58, 59 Закону України «Про третейські суди».

У статті 2 пропонується змінити редакцію абзацу 9 частини 1 з метою приведення визначення «компетентного суду» у відповідність з новою редакцією Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України, якими змінена підвідомчість та підсудність загальним та спеціалізованим судам справ, пов'язаних з третейським розглядом.

У статті 6 пропонується виключити пункт 14, як такий що суперечить Рішенню Конституційного Суду України від 10.01.2008 року у справі № 1-3/2008 та Директиві Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2013/11/EU від 21.05.2013 року «Про альтернативне вирішення спорів зі споживачами», стримує розвиток третейського розгляду спорів.

У статті 8 пропонується додати частину 7, якою передбачити обов'язкове опублікування в Інтернеті Положення, Регламенту, списку суддів постійно діючого третейського суду його місцезнаходження та контактів.

У статті 9 пропонується змінити редакцію частини 1 передбачивши відповідальність засновника третейського суду за невиконання вимог частини 7 статті 8 у запропонованій у проекті редакції щодо обов'язкового опублікування в мережі Інтернет (вебсайті) Положення, Регламенту, списку суддів постійно діючого третейського суду його місцезнаходження та контактів.

У статті 30 пропонується змінити редакцію частини 1 з метою приведення правила про місце проведення третейського розгляду у відповідність до правил міжнародного арбітражу, за якими третейський спір може розглядатись не тільки за місцезнаходженням третейського суду, але і за місцем визначеним домовленістю сторін.

У статті 51 пропонується змінити редакцію частини 4 на таку, що відповідає правилам міжнародного арбітражу щодо неможливості оскарження рішення третейського суду після спливу 3 місяців від дня прийняття цього рішення (див. ч.3 ст.34 Типового закону ЮНСІТРАЛ, ч.3 ст.34 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж»).

У статті 56 пропонується:

- змінити перше речення частини 8 з метою приведення у відповідність до нової редакції відповідних статей ЦПК та ГПК, що встановлюють 20 денний строк на оскарження ухвали загального чи спеціалізованого суду про відмову у видачі виконавчого документу на рішення третейського суду;

- додати нову частину 9, що встановлює неможливість оскарження ухвал компетентного суду про видачу виконавчого документу на рішення третейського суду з метою приведення статті у відповідність з міжнародними правилами арбітражу, з принципом визначеності рішення третейського суду, встановлення однакового з державними судами правила про неможливість оскарження виконавчого документу на рішення суду.

Статті 58 та 59 пропонується виключити як такі, що суперечать чинному законодавству, у якому не передбачено реєстрація органів третейського самоврядування без створення організації третейського самоврядування та – діяльність представництва органу самоврядування без організації самоврядування. Існування цих статей породжують правову колізію з іншими організаціями третейських суддів, які створені та зареєстровані за чинним законодавством.

4. Стан нормативно-правової бази у вказаній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють відповідне питання, є Конституція України, Закон України «Про третейські суди».

Реалізація положень даного законопроекту після його прийняття не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Запобігання корупції

Законопроект не містить ризику корупційних проявів. Корупціогенні фактори відсутні – проект акта відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

7. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття зазначеного законопроекту сприятиме розвитку альтернативних способів вирішення спорів, що є складовою формування громадянського суспільства та – підвищенню іміджу України.

Народний депутат України

М.Є. Дирдін

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Дирдін Максим Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000036C92E00921D8200
Дійсний до: 10.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 333д9/1-2020/45690 від 11.05.2020

75570